

БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
АГРОБІОТЕХНОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ЛІСОВОГО ГОСПОДАРСТВА

	<p>СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «БІОТЕХНІЯ»</p> <p>Галузь знань: 20 Аграрні науки та продовольство Спеціальність: 205 Лісове господарство Освітня програма «Лісове господарство»</p>
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Компонент освітньої програми:	вибірковий
Кількість кредитів ECTS /загальна кількість годин	4 кредити /120 годин
Семестр	7
Форма контролю	залік
Мова викладання	українська
<p>Профайл викладача</p> 	<p>Левандовська Світлана Миколаївна Посада: доцент кафедри лісового господарства Вчене звання: доцент Науковий ступінь: кандидат біологічних наук https://orcid.org/0000-0002-8485-6134 https://scholar.google.com.ua/citations?user=0UBO5TQAAAAAJ&hl=uk Робоче місце: навчальний корпус №1 (пл. Соборна, 8/1), 36 ауд. E-mail: svtmzel@gmail.com</p>
Опис дисципліни	<p>На вивчення дисципліни для денної форми навчання виділено всього 120 академічних годин (4 кредити ECTS), у т. ч.:</p> <p>аудиторних – 42 години (лекції – 28, практичні заняття – 14), самостійна робота студентів – 78 годин.</p>
Передумови для вивчення дисципліни	<p>Освітній компонент «Біотехнія» базується на знаннях, отриманих здобувачами під час освоєння навчальних дисциплін: «Загальна екологія», «Біологія лісових птахів і звірів з основами мисливствознавства».</p>
Мета вивчення дисципліни	<p>Курс спрямовано на набуття здобувачами вищої освіти знань, умінь і навичок щодо засад біотехнії, методів активного впливу на тваринний компонент екосистем та управління популяціями диких тварин із використанням біотехнічних прийомів і засобів.</p>
Формат дисципліни	<p>Для денної форми навчання – формат <i>face-to-face</i> із застосуванням мультимедійних засобів.</p> <p>За необхідності (індивідуальний графік, дистанційна форми навчання та ін.) – змішане навчання з використанням навчальної платформи <i>Moodle</i>, сервісів <i>ZOOM</i>, <i>Google Meet</i>, мобільних додатків.</p>
Компетентності відповідно до Стандарту	<p>ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі лісового і мисливського господарства або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів лісівничої</p>

<p>вищої освіти</p>	<p>науки і характеризується комплексністю та відповідністю природних зональних умов.</p> <p>ЗК 6. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК 7. Знання та розуміння предметної області та розуміння професії.</p> <p>ЗК 8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК 9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК 10. Прагнення до збереження навколишнього середовища.</p> <p>ЗК 12. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ФК 8. Здатність вирішувати поставлені завдання з мисливства та забезпечувати ведення мисливського господарства в лісовому фонді.</p> <p>ФК 12. Екологічні мислення і свідомість, ставлення до природи як унікальної цінності, що забезпечує умови проживання людства, особиста відповідальність за стан довкілля на місцевому, регіональному, національному і глобальному рівнях.</p>
<p>Програмні результати навчання відповідно до Стандарту вищої освіти</p>	<p>ПРН 2. Прагнути до самоорганізації та самоосвіти.</p> <p>ПРН 4. Володіти базовими гуманітарними, природничо-науковими та професійними знаннями для вирішення завдань з організації та ведення лісового господарства.</p> <p>ПРН 5. Розуміти і застосовувати особливості процесів росту і розвитку лісових насаджень, теорії і принципи ведення лісового і мисливського господарства для вирішення завдань професійної діяльності.</p> <p>ПРН 7. Застосовувати законодавчі акти, нормативно-довідкові матеріали, організаційно-управлінську документацію з організації та ведення лісового і мисливського господарства, застосовувати знання з економіки та права для забезпечення ефективної виробничої діяльності.</p> <p>ПРН 8. Проектувати та організовувати ведення лісового і мисливського господарства відповідно до встановлених вимог.</p> <p>ПРН 10. Аналізувати результати досліджень лісівничо-таксаційних показників деревостанів, їх продуктивності, стану насаджень та довкілля; стану мисливських тварин та їх кормової бази.</p> <p>ПРН 11. Оцінювати значимість отриманих результатів досліджень дерев, деревостанів, насаджень, лісових масивів і стану довкілля; стану мисливських тварин та їх кормової бази; робити аргументовані висновки.</p> <p>ПРН 13. Демонструвати повагу до етичних принципів та формувати етичні засади співпраці в колективі.</p>
<p>Структура курсу</p>	<p style="text-align: center;">Змістовий модуль 1. Біотехнічні споруди</p> <p>Тема 1.1. Принципи академічної доброчесності. Предмет і завдання біотехнії. Роль тварин у виникненні та функціонуванні лісових екосистем (4 год.).</p> <p>Тема 1.2. Біотехнічні споруди. Класифікація біотехнічних споруд (10 год.).</p> <p>Тема 1.3. Упорядкування мисливських угідь (10 год.).</p> <p>Тема 1.4. Розміщення біотехнічних споруд (16 год.).</p> <p>Тема 1.5. Ремізи та ремізні ділянки (10 год.).</p> <p>Тема.1.6. Кормові поля та плантації. Вимоги до кормових полів та плантацій. Особливості створення кормових полів та плантацій (10 год.).</p> <p style="text-align: center;">Змістовий модуль 2. Біотехнічні заходи</p> <p>Тема 2.1. Підгодівля диких тварин. Організація підгодівлі диких тварин (6 год.).</p> <p>Тема 2.2. Оцінка природних кормових ресурсів для різних видів диких</p>

	<p>тварин. Класифікація кормів для підгодовлі (14 год.).</p> <p>Тема 2.3. Біотехнічні заходи щодо покращення умов існування мисливських водоплавних птахів (10 год.).</p> <p>Тема 2.4. Санітарно-профілактичні заходи в мисливських угіддях (10 год.).</p> <p>Тема 2.5. Планування та ефективність біотехнічних заходів (10 год.).</p> <p>Тема 2.6. Еколого-економічна оцінка біотехнічних заходів в мисливському господарстві (6 год.).</p> <p>Тема 2.7. Охорона та раціональне використання мисливських ресурсів. Акліматизація та реакліматизація мисливських тварин (4 год.).</p>
Методи навчання	Розкриття навчального матеріалу з візуальним поясненням; дискусійне обговорення проблемних питань; практичні та науково-дослідні завдання індивідуальні або в групах; доповіді; презентації; есе.
Політика курсу	<ul style="list-style-type: none"> • Середовище в аудиторії – дружнє, творче, відкрите до конструктивної критики. • Виконання завдань, передбачених програмою, з дотриманням дедлайнів. • Відпрацювання пропущених занять – відповідно до графіка консультацій викладача. • Порухення принципів академічної доброчесності – підстава для негативного оцінювання роботи здобувача. • Методи і критерії оцінювання – підсумковий контроль навчальної діяльності студентів здійснюється у формі заліку за результатами поточного та рубіжного контролю і не передбачає обов'язкової присутності студентів. Результати заліку оприлюднюються в електронному журналі академічної групи. Поточний та рубіжний контроль здійснюють за десятибальною шкалою. Результати оцінювання здобувача виставляють в електронний журнал АСУ БНАУ, які автоматично переводяться у 100-бальну шкалу відповідно до розподілу балів за окремі види робіт. Максимально можлива кількість балів: практичні заняття – 30; самостійна робота – 30, рубіжний контроль – 40. • Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній / інформальній освіті здійснюється відповідно до чинного Положення https://education.btsau.edu.ua/sites/default/files/DOC/pologenua/polog_neformal_osvita_2024.pdf.
Рекомендовані джерела інформації	<p style="text-align: center;"><u>Основна література</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бондаренко В.Д. Біотехнія: навчальний посібник. Ч. 2. Львів: ІЗМН, 2001. 203 с. <i>Система Е-навчання БНАУ</i>. 2. Коваленко Б.П., Шевченко О.Б. Технології розведення мисливських тварин: навчальний посібник. Х.:РВВ ХДЗВА, 2019. 105 с. URL: http://surl.li/cdlpli 3. Лебедева Н.І. Конспект лекцій зі спецкурсу «Біотехнія». Запоріжжя: ЗНУ, 2006. 82 с. <i>Система Е-навчання БНАУ</i>. 4. Лебедева Н.І., В. І. Домніч В.І. Біологія мисливських тварин. Конспект лекцій. Запоріжжя: ЗНУ, 2006. 68 с. URL: http://surl.li/obwklv 5. Лебедева Н.І., Петриненко В.В. Біотехнія: навчально-методичний посібник до лабораторних робіт. Запоріжжя: ЗНУ, 2008. 90 с. <i>Система Е-навчання БНАУ</i>. 6. Лебедева Н.І., Петриненко В.В. Методи обліку мисливських тварин. Конспект лекцій. Запоріжжя: ЗНУ, 2008. 62 с. URL: http://surl.li/pimhvy 7. Новіцький Р.О., Домніч В.І. Основи мисливствознавства: Навч. посібник. Д.: Артлогос, 2011. 72 с. <i>Система Е-навчання БНАУ</i>.

8. Петриченко В.В., Лебедева Н.І., Карташова Я.М. Типологія мисливських угідь: Навчальний посібник. Запоріжжя: ЗНУ, 2009. 110 с. Система Е-навчання БНАУ.
9. Хоєцький П.Б., Копій С.Л., Мелешук О.О., Сухович В.М., Агій В.О., Фізик І.В. Ведення мисливського господарства: підручник. Львів: Вид-во РВВ НЛТУ України, 2021. 144 с. Система Е-навчання БНАУ.
10. Шпарик Ю.С., Коляджин І.Ф. Лісомисливське господарство України. Підручник. Івано-Франківськ, 2020. 314 с. Наукова бібліотека БНАУ.

Допоміжна література

1. Годлевська О., Парникоза І., Різун В., Фесенко Г., Куцоконь Ю., Загороднюк І., Шевченко М., Іноземцева Д. Фауна України: охоронні категорії. Довідник. Київ, 2010. 80 с. URL: <http://surl.li/hejhff>
2. Данилюк Л. Р. Правовий режим мисливських природних ресурсів в Україні : монографія. Івано-Франківськ : Прикарпат. нац. ун-т ім. Василя Стефаника, 2017. 176 с. URL: <http://surl.li/cdjpcj>
3. Гузій А.І., Іванюк І.Д., Кусік В.М., Хоєцький П.Б. Мисливствознавство: навчальний посібник. Ч.1. Харків: Мачулін, 2017. 275 с. Система Е-навчання БНАУ.
4. Гузій А.І., Іванюк І.Д., Кусік В.М. Мисливствознавство: навчальний посібник. Ч.2. Харків: Мачулін, 2018. 254 с. Система Е-навчання БНАУ.
5. Загороднюк І. Наземні хребетні України та їх охоронні категорії. Ужгород: Ліра, 2004. 48 с. URL: <http://surl.li/esthud>
6. Катиш С.В. Дичерозведення на території лісостепової і степової зон України (на прикладі Полтавської і Запорізької областей). *Біологічні системи*. Т. 8. Вип. 1, 2016. С. 219–227. URL: <http://surl.li/kclrxq>
7. Кімейчук І.В., Левандовська С.М. Аналіз стану ведення мисливського господарства у мисливських угіддях державного підприємства «Довжанське ЛМГ». *Сучасні виклики і актуальні проблеми лісівничої освіти, науки та виробництва: матеріали II Міжнар. наук.-практ. інтернет-конф.* (Біла Церква, 15 квітня 2022 р.). Біла Церква: БНАУ, 2022. С. 94–96. URL: <http://surl.li/jxonav>
8. Конвенція про охорону дикої флори і фауни та природних середовищ існування в Європі (Берн, 1979 р.). К.: Мінекобезпеки України, 1998. 76 с. URL: <http://surl.li/mzqnun>
9. Кратюк О.Л. Видовий склад та динаміка чисельності ратичних Artiodactyla у вольєрах на території Житомирської області. *Науковий вісник НЛТУ України*. Т. 28. № 3, 2018. С. 34–37. URL: <http://surl.li/tlkfzl>
10. Левандовська С.М., Хрик В.М., Ситник О.С. Інноваційні підходи до відновлення популяцій мисливських тварин у лісових екосистемах: огляд. *Агробіологія*. Біла Церква, 2025. № 1. С. 322–330. DOI:10.33245/2310-9270-2025-195-1-322-330
11. Левандовська С.М., Рик Т.М., Ключка С.І. Вплив змін клімату на популяції мисливських тварин. *Агроекологічний журнал*. 2025. № 3. С. 13–19. DOI: <https://doi.org/10.33730/2077-4893.3.2025.340774>
12. Лісовий Кодекс України. URL: <http://surl.li/ntkdfd>
13. Мазепа В.Г., Колісник Б.І., Хоєцький П.Б. Трав'яний покрив і запаси лугових кормів для утримання оленя лісового (*Cervus elaphus L.*). *Наукові праці ЛАНУ*. 2019. Вип. 19. С. 154–162. URL: <https://doi.org/10.15421/411937>
14. Про затвердження Порядку визначення територій для охорони та

відтворення мисливських тварин (відтворювальних ділянок): *наказ* з Державного комітету лісового господарства України № 4 від 22.01.2004. URL: <http://surl.li/pxvbyj>

15. Про захист тварин від жорстокого поводження: Закон України *Відомості Верховної Ради України*. 2006. № 27. Ст. 230. URL: <http://surl.li/uqjhgn>

16. Про мисливське господарство та полювання: Закон України. *Відомості Верховної Ради України*. 2000. № 18. Ст. 132. URL: <http://surl.li/agkovw>

17. Про охорону навколишнього природного середовища: Закон України. *Відомості Верховної Ради України*. 1991. № 41. Ст. 546. URL: <http://surl.li/dlmylq>

18. Про тваринний світ: Закон України. *Відомості Верховної Ради України*. 2002. № 14. Ст. 97. URL: <http://surl.li/hbxxxе>

19. Фесенко Г.В. Бокотей А.А. Птахи фауни України: польовий визначник. Київ: Українське товариство охорони птахів, 2002. 416 с. *Система Е-навчання БНАУ*.

20. Червона книга України. Тваринний світ / За ред. І.А. Акімова. К.: Глобалконсалтинг, 2009. 600 с. *Наукова бібліотека БНАУ*.

21. Levandovska S., Velyka K. The fauna influence on forest ecosystem functioning. *Сучасні виклики і актуальні проблеми лісівничої освіти, науки та виробництва*: матеріали V Міжнар. наук.-практ. інтернет-конф. (Біла Церква, 18 квітня 2025 р.). Біла Церква: БНАУ, 2025. С. 115–117. URL: <https://rep.btsau.edu.ua/mydspace>

Адреси сайтів в INTERNET

1. Всеукраїнська асоціація мисливців та користувачів мисливських угідь. URL: <http://www.uahhg.org.ua/>

2. Державне агентство лісових ресурсів України. URL: <https://surl.li/ubfcng>

3. ДП «Ліси України». <https://e-forest.gov.ua/>

4. Інституційний Репозитарій Білоцерківського НАУ. URL: <https://rep.btsau.edu.ua/>

5. Наукова бібліотека Білоцерківського НАУ. URL: <https://library.btsau.edu.ua/>

6. Національна бібліотека ім. В.І. Вернадського. URL: <http://nbuv.gov.ua/>

7. Товариство лісівників України. URL: <https://tlu.kiev.ua/>

8. Українське товариство мисливців і рибалок. URL: <https://uoor.com.ua/forum/index.php>

9. Червона книга України. URL: <https://redbook-ua.org/>

10. Directory of Open Access Journals (DOAJ). URL: <https://doaj.org/>

11. Forest Research. URL: <https://www.forestresearch.gov.uk/about-us/who-we-are/>

12. Google Scholar. URL: <https://scholar.google.com.ua/schhp?hl=uk>

13. Journal of Forestry Research. URL: <https://link.springer.com/journal/11676>

14. ResearchGate. URL: <https://www.researchgate.net/>

15. SpringerLink. URL: <https://link.springer.com/>